

Шин бүүрин күүцэвр

Бээрн бээсн улс шинэс ирджэх улсла харгьдж, байрта сэн төвкнв чигн, гурвдгч фермин ууравляющ ур Мухинэ седклнь төвкндж бээхми уга.

Торскн бээрн газрун амтн хэрү ирджэхнь сэн юмн... Тедн ик дөнъ болхмн... Болв, тедниг хама багтахмб? Бээдг гермуд кергтэ, гермуд тосхдг урчуд чигн уга, модн чигн оа болхла, ягьдж тосхдмб? Гигьад ууравляющ зовб. Гермуд бэрх кергт амтсиг бийсинь босххла ягьна билч?

—Иоста тосхачнр мадн дунд багъ, болв гардвр огхлэ бидн цугьар бичкдудэс авн икчүд күртлэн кэдлхвдн,—гидж ирсн хальмгудин нерн деерэс ахарар таслдж Бадмин Дордж келв.

Тер дарунь нег цугьар холгьдж кундвр кецхэв. Уунд бээсн кун болгьн, тосхлтин кэдлмшиг ягьдж бүрдэхлэ сэн болхинь, тосхлтд кергтэ тоот ямаран юм дор ормасн олдж болхин тускар сув-сельган огцхэв. Тосхлтин бригад кэдлх улс чигн уунд олдцхав, зэрмснь кэдлмшин хбдн, сул ган хэлэгьад, бийсдэн гермуд

бэрдж авх болдж шийдцхэв. Келхд керг ормасн кндрчкв. Беш кедг улс, модна урчуд, каменщикүд чигн олдв, гермуд шалддж, цээлгьхинь күүкд улс бий деерэн авцхав.

Олн зүсн бээдлтэ гермуд бэрх болдж шийдцхэв, шаврар цокад, хулс хавчад, шаврар кесн кирпичсэр чигн гермуд бэрхмн, тиим гермудт багьар модн орна, дакад кимд болдж тусна. Шаврар кирпич кехд 10 кун гарв, шавр ишкүлхд 3 мөр гаргьдж огх болв, усинь болхла, огородин боодгас бийнь гүүдг кех болв.

Эврәннь чидлэр гермуд бэрхэр түрүн болдж Муканов, Басангов хойр эклв. Бадмин Дордж, Окна Гаря, Коңака Шверэ, нань чигн кесг улс теднэс үлгүр авч дахв.

Гурвдгч фермд деер кеэгд-джэх алдр нертэ зэньгс цуг совхозар тарв. Теднэ үлгүр-муд дахдг улс наадк фермсэр болвчн, совхозин централнь усадьбд чигн олн бээддж. Совхозин токарь Григорий Шелестовин, кэдлмшч Шаунов Бембан, шофермуд Григорий Белянскин, Борис Алексеевин

болн нань чигн кесг улсин брк-булс эврэ бий-бийсиннь чидлэр гермуд бэрджанэ

Ахр цагин дунд гурвдгч ферм таньгдшго болдж хуврв. Минь одахн эн фермин ормд нег цббкн бичкн-бичкн гермуд билэ. Ода болхла гурв зерг-лад сээхн шин гермуд бэргд-чкн, шинэс уульнц болдж дуньгэджанэ. Кбдэ теегт ик селэн болдж осв. Тосхсн гермуднь сэн, бат болчкад кимд болдж тусджана. Шавр кирпич бэрси, шиферэр деевр-лсн хойр брк-бул бээдг ик гер 20 миньгьн арслнь мбн-гн болдж гарв, неджэгьад брк бээдг тааста сэн баахн тиим гермуд—4 миньгьн арслнь болдж тусв.

Олн джилдэн дасн дамшлт олзлад, эзнэ нүдэр хэлэдж тоолад, олн кун чидлэн нег-дүлэд тосхджасн деерэс, эн гермуд кимд болдж тусна.

—Эврәннь гарарн бэрвдн,—гидж, сарул сээхн герг ахта-гьан хамдан бээх баахн наста тракторист Убушиев Николай келнэ. Тернь чигн унн. Эн герин тосхлгьнд кесг кбл-снь орлцла. Эн бээх кбвун, Николай, эврәннь герэн газадота уга кеерүлхэр седнэ. Герэн күүс келж чилэгьад уга бийнь, хашагьинь ягьдж кехэн, сад ягьдж тэрхэн эн уха-лдж авб.

Совхозд кэдлмшч 150 кун ирчкн бээнэ. Тедн цугьар кэдлмшэр болн бээх гермудэр теткдв. Кесгнь кэдлмштэн үлгүр үзүлдж йовна.

Эн газрин цевр сээхн агьар, амтэхн уста кесг олн худгуд, олн зүсн тарэн-темсн ургьдг олзта газр олн амтнэ седкл авлдж, бий талан татна. Ти-гэд чигн, нааран амтн олар, дурн седкл деерэсн ирдж бээршлдж бээцхэнэ. Совхоз эврэн интернатн дундин шко-лта, ода школьн мастерскойин гер бэргдджанэ. Совхозин централнь усадьбд сээхн ик клуб бэрчкн бээнэ, клубднь олн-зүсн музыкальн инстру-ментс бээнэ. Одахн совхозин дирекц духовой оркестр хулд-дж авч бгв.

Совхоз бийнь ик олз-орута тоод бээнэ. Нидн джил 900 миньгьн арслньга олз орул-сн. Цугсоюзин эдл-ахун гээ-хүлд кесг дакдж эн совхоз орлцджана.

К. МАРИАНКИНА.